

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.129/2024/3.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Németh Ádám Ügyvédi Iroda

ügyvéd címe

Az alperes:

Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

1051 Budapest, Akadémia utca 3.

Az alperes képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda

ügyvéd címe1

A per tárgya:

közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

39.P.20.045/2024/10.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

végzés

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot a perfelvételi szaktól kezdődő új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes a 2023. november 28-án kelt közérdekű adat megismerése iránti kérelmében arra kérte az alperes jogelődjét, a Miniszterelnökséget, hogy elektronikus formában adja ki részére a 2021-ben meghirdetett EFOP-2.2.5 pályázati kiírástól (ideértve a módosított EFOP-2.2.5 pályázati kiírást is) való visszalépéssel kapcsolatos minisztériumi levelezések másolatát, ideértve az Európai Bizottsággal és más Európai Uniók entitásokkal, illetve hazai kormányzati és civil szervezetekkel, hatóságokkal folytatott elektronikus és nem elektronikus levelezéseket is.

[2] Az alperes jogelődje a 2023. december 13-án adott válaszában arról tájékoztatta a felperest, hogy – hivatkozással az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) 27. § (6) bekezdésére – az adatigénylést nem áll módjában teljesíteni, mivel az abban megjelölt pályázattal kapcsolatban az Európai Unió Bírósága előtt eljárás van folyamatban.

[3] A felperes törvényes határidőn belül keresetet terjesztett elő. Módosított keresetében az alperest arra kérte kötelezni, hogy adja ki a felperes részére a 2021-ben

meghirdetett EFOP-2.2.5. pályázati kiírástól (ideértve a módosított EFOP-2.2.5. pályázati kiírást is) való visszalépéssel kapcsolatos minisztériumi levelezések másolatát, ideértve az Európai Bizottsággal folytatott elektronikus és nem elektronikus levelezéseket. Kérte az alperes perköltésében marasztalását.

[4] Keresete jogalapjaként Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (2) bekezdését, valamint az Info tv. 3. § 5. pontját, 26. § (1) bekezdését, 27. § (5) bekezdését, 28. § (1) bekezdését, 29. § (1) bekezdését, valamint a 31. § (1) és (3) bekezdését jelölte meg.

[5] Előadta, hogy az Európai Unió Bizottságától kapott tájékoztatás alapján Magyarország visszavonta az EFOP 2.2.5. pályázatát, az alperes jogelődje, a Miniszterelnökség azonban döntés-előkészítő jellegre hivatkozással megtagadta az adatok kiadását. Álláspontja szerint a döntés-előkészítésre hivatkozó elutasítása nem megfelelő, egyrészt azért, mert ilyen alapon az adatigénylést csak akkor lehet elutasítani, ha az magának az adatkezelőnek a hatáskörébe tartozó döntés meghozatalához szükséges, másrészt pedig azért, mert a döntés előkészítésére alapozott elutasítás indokoltsága csak szűk körben megengedett.

[6] Az elsőfokú bíróság a 2024. január 17-én meghozott 4. sorszámú végzésével a perfelvételi tárgyalásra történő – 2024. február 7-én 09:00 órára szóló – idézéssel egyidejűleg közölte a keresetet az alperessel és felhívta, hogy a keresetre legkésőbb a tárgyaláson adja elő az írásbeli ellenkérelemnek megfelelő tartalmú nyilatkozatát. Az iratokat az alperes 2024. január 23-án szabályszerűen átvette.

[7] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes 2024. február 7-én 08:31 perckor elektronikusan meghatalmazást csatolt, amelyet dr. Galik Gábor, mint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium jogi ügyekért felelős helyettes államtitkára adott a jogi képviselőnek. A perfelvételi tárgyaláson az alperes jogi képviselőjeként megjelent a Balsai Ügyvédi Irodából dr. Ifj. Balsai István ügyvéd, aki úgy nyilatkozott, hogy meghatalmazása a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumtól származik, amennyiben pedig abban az szerepel, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára hatalmazta meg, akkor az elírás. Az elsőfokú bíróság tájékoztatta az alperes jogi képviselőjét, hogy meghatalmazása nem szabályszerű, mivel nem az alperestől származik, így a képviselői joga nem igazolt. Felhívta az alperest, hogy szabályszerű, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium képviselőjétől származó meghatalmazását 3 napon belül csatolja, és egyben figyelmeztette, hogy a felhívás teljesítésének elmulasztása esetén úgy tekinti, hogy az alperes jogi képviselőjeként megjelent személy az alperest képviselni nem volt jogosult, amire tekintettel az alperes a perfelvételi tárgyalást elmulasztotta.

[8] A perfelvételi tárgyalás során az alperes jogi képviselőjeként megjelent ügyvéd megtette az írásbeli ellenkérelemnek megfelelő nyilatkozatát. Az elsőfokú bíróság a perfelvétel lezárását követően megtartotta az érdemi tárgyalást, majd annak berekesztését követően az ítélet meghozatalát és kihirdetését 2024. február 21-ére tűzte ki.

[9] Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy az alperes részére a szabályszerű meghatalmazása benyújtására megállapított határidő 2024. február 12-én letelt.

[10] Az elsőfokú bíróság a 2024. február 21-én kihirdetett ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperes részére a e-mail cím1 email címre, vagy tegye elérhetővé elektronikus tárhelyen vagy adathordozón, .xls vagy .doc vagy .docx kiterjesztésű file-okban a 2021-ben meghirdetett EFOP-2.2.5. pályázati kiírástól (ideértve a módosított EFOP-2.2.5. pályázati kiírást is) való visszalépéssel kapcsolatos minisztériumi levelezések

másolatát, ideértve az Európai Bizottsággal történt elektronikus és nem elektronikus levelezéseket is.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában alkalmazott jogszabályként az Info tv. 31. § (1), (2) és (7) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 20. § (1) bekezdését, 72. § (1) bekezdését, 190. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontját, 227. § (4) és (5) bekezdését, valamint 266. § (1) bekezdését jelölte meg.

[12] A bírói gyakorlatra hivatkozással abból indult ki, hogy amennyiben a perfelvételi tárgyaláson a fél képviselőjeként megjelent személy a felet képviselheti, képviseleti jogát is igazolja, de a meghatalmazása bármely oknál fogva nem szabályszerű, a megjelent személy korábbi perbeli cselekményeit csak akkor lehet hatálytalannak tekinteni és a mulasztásra vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni, ha a Pp. 227. § (3) bekezdése szerint kiadott felhívás eredménytelen (BH2023. 101., BH2023. 249.). Megállapította, hogy az alperes a bíróság felhívásának határidőben nem tett eleget, a jogi képviselője részére adott, az alperestől származó meghatalmazását nem csatolta; így nem igazolta szabályszerű meghatalmazással azt, hogy a perfelvételi tárgyaláson megjelent jogi képviselő az alperest képviselni volt jogosult, azaz a bíróság felhívása eredménytelen maradt.

[13] Arra a következtetésre jutott a Pp. 227. § (5) bekezdése alapján, hogy a perfelvételi tárgyaláson megjelent jogi képviselő perfelvételi tárgyaláson tett valamennyi cselekménye hatálytalan, és a törvényi vélelem alapján az alperes a perfelvételi tárgyalást elmulasztotta, valamint a perfelvételi tárgyalás napján benyújtott beadványa is hatálytalan. Megállapította, hogy az alperes a perfelvételi tárgyalást megelőzően, illetve a perfelvételi tárgyaláson hatályos ellenkérelmet nem terjesztett elő, továbbá, hogy az alperes részéről a perfelvételi tárgyalást elmulasztottnak kell tekinteni.

[14] A felperes előadása, valamint a csatolt iratok alapján megállapította, hogy a felperes az előzetes eljárás követelményeinek eleget tett, a közérdekű adat megismerése iránti igényét az alperes jogelődjénél szabályszerűen előterjesztette, az igény elutasítására vagy a teljesítésére nyitva álló határidő pedig eredménytelenül telt el. Az alperes hatályos ellenkérelmet nem terjesztett elő, így a keresetben foglaltak teljesítését hatályosan nem ellenezte, továbbá az Info tv. 31. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére nem igazolta az adatigénylés teljesítése elmulasztásának megalapozottságát.

[15] Tekintettel arra, hogy a felperes perköltségét a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően nem számította fel, részére perköltséget nem ítélt meg.

[16] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[17] Jogorvoslati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, valamint a felperes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[18] Előadta, hogy az alperes által 2024. február 7-én csatolt ügyvédi meghatalmazás fejlécén található szöveg szerint az a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárától származik. A meghatalmazáson található iktatószámon is a „KTM” rövidítés található, a meghatalmazó államtitkár nevét követően a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium székhelye (1054 Budapest Akadémia utca 3.), Magyar Államkincstárnál, mint nyilvántartó hatóságnál vezetett törzskönyvi azonosító száma (PIR 849278) és törvényes képviselőjének a neve (dr. Navracsics Tibor miniszter) szerepel. Ehhez képest a meghatalmazás szövegében egyetlen szó elírás található az alperes nevében (Területfejlesztési helyett Igazságügyi), de erről a perfelvételi tárgyaláson az alperes jogi képviselője úgy nyilatkozott, hogy az elírást tartalmaz. A meghatalmazás szövege arról szól, hogy a meghatalmazó meghatalmazza a meghatalmazottat arra, hogy a „Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indított perében,

a Fővárosi Törvényszék előtt a 39.P.20.045/2024. ügyszám alatt folyamatban lévő peres eljárásban az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvényben meghatározottak szerint teljes jogkörrel képviseljen, jognyilatkozatot tegyen, az alperes helyett és nevében eljárjon”.

[19] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 227. § (3)-(5) bekezdéseit és az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üvtv.) 34. § (1) bekezdését sértő módon állapította meg, hogy a 2024. február 7-én csatolt meghatalmazás nem a jogosult alperes részéről származott és nem volt elégséges a képviseleti jog igazolására.

[20] Ezen túlmenően az elsőfokú bíróságnak azért sem merülhetett fel kétsége az alperes által adott meghatalmazás szabályszerűségéről, mert a perfelvételi tárgyaláson megjelent jogi képviselő a kizárólag az alperes részére kézbesített keresetlevelet ismerte, azzal szemben szóban érdemi ellenkérelmet terjesztett elő, a kiadni kért és kizárólag az alperes birtokában található iratokat a tárgyalásra magával vitte, és azokat zártan kezelve az elsőfokú bíróság rendelkezésére bocsátotta.

[21] Az elsőfokú bíróság az ítéletében nem közölte, hogy a 2024. február 7-én csatolt meghatalmazás melyik jogszabály mely rendelkezése alapján nem szabályszerű. Hivatkozott arra, hogy a Kúria értelmező rendelkezése szerint az ügyvéd részére adott meghatalmazásnak a jognyilatkozat lényeges tartalmát: a meghatalmazás adását és annak elfogadását kell tartalmaznia, és a meghatalmazást a nyilatkozó félnek alá kell írnia (a Kúria Pfv.II.21.732/2019/8. számú határozata). Az elsőfokú bíróság nem vonta kétségbe, hogy a meghatalmazást az alperes jogi ügyekért felelős helyettes államtitkára adta, nem merült tehát fel, hogy az abban található egyetlen szó elírása olyan fogyatékoságot jelent, amely alapján nem lehet megállapítani, hogy az a jogosulttól származik.

[22] Előadta, hogy az alperes a perfelvételi tárgyalást követően gondoskodott új ügyvédi meghatalmazás kiállításáról, és azt az alperes jogi képviselője az elsőfokú bíróság részére csatolta is 2024. február 12-én, tehát határidőben.

[23] Az elsőfokú bíróság szabálysértése az ügy érdemére azért hatott ki, mert az ebből levezetett jogi álláspontjára tekintettel az alperes érdemi ellenkérelmét érdemben nem bírálta el, az alperest anélkül marasztalta a kereseti kérelem szerint, hogy a védekezését mérlegelés alá vonta volna, ezért a másodfokú bíróság nincs abban a helyzetben, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben felül tudja bírálni.

[24] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[25] A fellebbezés alapos.

[26] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen benyújtott fellebbezés kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezését célozta, az elsőfokú határozatnak nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése.

[27] A fellebbezésben írtak alapján a másodfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes által adott meghatalmazás a jogi képviselő képviseleti jogát szabályszerűen igazolta-e, ehhez képest szükséges volt-e a tárgyaláson megjelent személy rövid határidővel való felhívása a képviseleti jog szabályszerű igazolására [Pp. 227. § (3) bekezdés]; az alperes elmulasztotta-e a képviseleti jog szabályszerű igazolására az elsőfokú bíróság által megszabott határidőt; tekinthette-e az elsőfokú bíróság a Pp. 227. § (5) bekezdése alapján a megjelent jogi képviselő perfelvételi tárgyaláson végzett valamennyi cselekményét, valamint a perfelvételi tárgyalás napján benyújtott beadványát is hatálytalannak; mindezek alapján az elsőfokú bíróság az Info. tv. 31/A. § (4) bekezdése alapján tekinthette-e a keresetet nem vitatottnak, és azzal egyező tartalommal marasztalhatta-e az alperest.

[28] Az Üvtv. 34. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az ügyvédi tevékenység gyakorlásához az ügyfél képviselete szükséges, a képviseleti jog létesítéséről meghatalmazást kell kiállítani a megbízott részére. A (2) bekezdés szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlására adott meghatalmazást írásba kell foglalni, és annak tartalmaznia kell a megbízott elfogadó nyilatkozatát is. Az e bekezdésnek megfelelően kiállított meghatalmazás teljes bizonyító erejű magánokirat.

[29] A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az alperes 2024. február 7-én az ügyben elektronikusan meghatalmazást csatolt. Az ügyvédi meghatalmazás fejlécén szereplő szöveg szerint az a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkáráról származik. A meghatalmazáson található iktatószám is a „KTM” rövidítés található, a meghatalmazó államtitkár nevét követően a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium székhelye (1054 Budapest Akadémia utca 3.), a Magyar Államkincstárnál, mint nyilvántartó hatóságnál vezetett törzskönyvi azonosító száma (PIR 849278) és törvényes képviselőjének a neve (dr. Navracsics Tibor miniszter) szerepel. A meghatalmazás szövegében elírás van az alperes nevében, abban a Területfejlesztési helyett az Igazságügyi szó szerepel. A perfelvételi tárgyaláson az alperes jogi képviselőjeként megjelent a Balsai Ügyvédi Irodából dr. Ifj. Balsai István ügyvéd, aki úgy nyilatkozott, hogy a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumtól származik a meghatalmazása, amennyiben pedig abban az szerepel, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára hatalmazta meg, akkor az elírás. A meghatalmazás szövege szerint a meghatalmazó meghatalmazza a meghatalmazottat arra, hogy a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék előtt a 39.P.20.045/2024. ügyszám alatt folyamatban lévő peres eljárásban az Üvtv.-ben meghatározottak szerint teljes jogkörrel képviselje, jognyilatkozatot tegyen, az alperes helyett és nevében eljárjon.

[30] A perbeli esetben az alperes képviseletében a perfelvételi tárgyaláson megjelent ügyvéd (ügyvédi iroda) a Pp. 75. § (1) bekezdés a) pontja és a Pp. 65. § a) pontja alapján meghatalmazott jogi képviselőként eljárhatott, a Pp. 67. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelő, a Pp. 611. § (1) bekezdése alapján elektronikusan benyújtott meghatalmazással is rendelkezett. A perfelvételi tárgyaláson az alperes jogi képviselője a bíróság felhívására kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a meghatalmazás az alperestől származik, azt az alperes képviseletében eljárni jogosult személy írta alá, előadta továbbá, hogy ha „a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára hatalmazott meg, abban az esetben ez elírás, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium már régóta nem létezik”.

[31] A Magyarország Minisztériumainak felsorolásáról szóló 2022. évi II. törvény 1. § h) pontjában a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium elnevezés szerepel, a felsorolás nélkülözi a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium feltüntetését. A perfelvételi tárgyaláson megjelent jogi képviselő nyilatkozata szerint e vonatkozásban a meghatalmazás elírást tartalmaz, amit a másodfokú bíróság megállapítása szerint a meghatalmazás többi adata is egyértelművé tesz. Abból kétséget kizáróan megállapítható, hogy a meghatalmazás az alperestől származik, a jogi képviselő tehát a képviseleti jogát szabályszerűen igazolta, a meghatalmazásban található egyetlen szóelírás nem jelent olyan fogyatékossgot, amely alapján megállapítható lenne, hogy az nem a jogosulttól származik.

[32] Ezt erősíti az is, hogy a perfelvételi tárgyaláson megjelent jogi képviselő a kizárólag az alperes részére kézbesített keresetlevelet ismerte, azzal szemben szóban érdemi ellenkérelmet terjesztett elő, a kiadni kért iratokat a tárgyalásra magával vitte, és azokat az elsőfokú bíróság rendelkezésére bocsátotta.

[33] Mindezekre tekintettel a képviseleti jog szabályszerű igazolására [Pp. 227. § (3) bekezdés] való felhívásnak nem volt helye, és az elsőfokú bíróság a Pp. 227. § (5) bekezdésébe ütköző módon tekintette a megjelent jogi képviselő perfelvételi tárgyaláson végzett valamennyi cselekményét, valamint a perfelvételi tárgyalás napján benyújtott beadványát is hatálytalannak és az Info. tv. 31/A. § (4) bekezdése alapján a keresetet nem vitatottnak.

[34] Az alperes tévesen állította, hogy az új ügyvédi meghatalmazást 2024. február 12-én, tehát határidőben csatolta az elsőfokú bíróság részére, az ugyanis a lajstromadatok szerint 2024. március 8-án érkezett (39.P.20.045/2024/11. számú irat). Ennek azonban jelentősége nincs, hiszen a jogi képviselet korábbi szabályszerű igazolására tekintettel az alperes képviselőjének felhívása arra, hogy szabályos meghatalmazást csatoljon, szükségtelen volt.

[35] Az eljárási szabálysértés az ügy érdemére kihatott, mert az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja folytán ebből az alperes érdemi ellenkérelmét nem vette figyelembe, a keresetet nem vitatottnak tekintette és az alperest a szerint marasztalta anélkül, hogy az érdemi védekezést mérlegelés alá vonta volna. A másodfokú bíróság így az elsőfokú ítéletet érdemben nem tudja felülbírálni. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 381. §-a alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[36] Az elsőfokú bíróságnak az eljárást a perfelvételi szakasztól kell kezdenie, az alperes ellenkérelmét érdemben kell vizsgálnia és az esetleg szükséges bizonyítás lefolytatását követően kell határozatot hoznia.

[37] A másodfokú bíróságnak a hatályon kívül helyező végzésében a Pp. 386. § (3) bekezdése szerint a perköltség (Pp. 81. §) és a meg nem fizetett illeték összegét kell meghatároznia, azok viselése, illetve megfizetése kérdésében az elsőfokú bíróság dönt. A felperes a másodfokú eljárásban fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő és költséget sem számított fel. Az alperes kérte ugyan a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását, ugyanakkor a költségeket ő sem számította fel, így a Fővárosi Ítéltábla perköltséget egyik fél javára sem határozott meg [Pp. 81. § (1) és (2) bekezdés].

[38] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint illetékmentes.

Budapest, 2024. május 28.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

dr. Rápolti Barbara s.k.
bíró